

Financial Action Task Force

फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्स

अलीकडेच, भारताने फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्सच्या अधिपत्याखाली मनी लॉडरिंग आणि फायनान्सिंग ऑफ टेररिझम (ईएजी) च्या पूर्ण बैठकीला 32^{वा} विशेष व्हर्च्युअल युरेशियन ग्रुपला हजेरी लावली आहे.

- नॅशनल इन्व्हेस्टिगेशन एजन्सी (एनआयए), एम्फोर्समेंट एजन्सीजच्या अधिकाऱ्यांनी दहशतवादाच्या निधीबाबत तपशील सादर केला.
- एफएटीएफची आभासी पूर्ण बैठक २४ जून २०२० रोजी होणार आहे.

ईएजी

- भारत, रशिया, चीन, कझाकस्तान, किर्गिझस्तान, ताजिकिस्तान, तुर्कमेनिस्तान, उझबेकिस्तान आणि बेलारूस या नऊ देशांचा समावेश असलेली ही प्रादेशिक संस्था आहे.
- हा एफएटीएफचा सहयोगी सदस्य आहे.

फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्स

- फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्स (एफएटीएफ) ही १९८९ मध्ये पॅरिसमधील जी-७ शिखर परिषदेदरम्यान स्थापन झालेली आंतरसरकारी संस्था आहे.
- एफएटीएफची उद्दीष्टे मानके निश्चित करणे आणि आंतरराष्ट्रीय वित्तीय प्रणालीच्या अखंडतेला मनी लॉडरिंग, दहशतवादी वित्तपुरवठा आणि इतर संबंधित धोक्यांचा सामना करण्यासाठी कायदेशीर, नियामक आणि ऑपरेशनल उपायांच्या प्रभावी अंमलबजावणीला प्रोत्साहन देणे हे आहेत.
- त्याचे सचिवालय पॅरिसमधील ऑर्गनायझेशन फॉर इकॉनॉमिक कोऑपरेशन अँड डेव्हलपमेंट (ओईसीडी) मुख्यालयात आहे.
- सदस्य देश : यात ३७ सदस्य ांचे अधिकारक्षेत्र असते.
- भारत हा एक सदस्य आहे.
- एफएटीएफकडे दोन याद्या आहेत:

- ग्रे लिस्ट : दहशतवादी निधी आणि मनी लॉडरिंगला पाठिंबा देण्यासाठी सुरक्षित आश्रयस्थान मानल्या जाणाऱ्या देशांना एफएटीएफ ग्रे यादीत टाकले जाते. हा समावेश देशाला इशारा म्हणून काम करतो की तो काळ्या यादीत प्रवेश करू शकतो.

- ब्लॅक लिस्ट : असहकारी देश किंवा प्रदेश (एनसीसीटी) म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या देशांना काळ्या यादीत टाकण्यात आले आहे. हे देश दहशतवादी निधी आणि मनी लाँडरिंग क्रियाकलापांना पाठिंबा करतात. एफएटीएफ नियमितपणे काळ्या यादीत सुधारणा करते, नोंदी जोडते किंवा हटवते.
- एफएटीएफ प्लेनरी ही एफएटीएफची निर्णय घेणारी संस्था आहे. हे दरवर्षी तीन वेळा भेटतात.

मुख्य मुद्दे

- कोव्हिड-१९ दरम्यान एफएटीएफचा गुन्हेगारीवरचा दृष्टिकोन:
 - अवैध वित्तपुरवठ्याचा सामना करण्यासाठीच्या उपायांवर साथीच्या रोगाच्या परिणामांवर सक्रियपणे लक्ष ठेवणाऱ्या एफएटीएफने "कोव्हिड-19 संबंधित मनी लाँडरिंग आणि टेररिस्ट फायनान्सिंग रिस्क आणि पॉलिसी रिस्पॉन्सेस" या विषयावर एक पेपर जारी केला.
 - त्यात फसवणूक, सायबर गुन्हेगारी, सरकारी निधीचे दिशाभूल किंवा शोषण किंवा आंतरराष्ट्रीय वित्त सहाय्य यांसह कोव्हिड-१९ संबंधित गुन्ह्यांमध्ये वाढ झाल्याचे दिसून आले.
- भारत आणि एफएटीएफ:
 - 24 जून रोजी होणाऱ्या महत्त्वपूर्ण बैठकीपूर्वी भारताने पाकिस्तानस्थित सिंडिकेटशी संबंधित नार्को-टेरर प्रकरणांबद्दल एफएटीएफच्या प्रमुख सदस्यांशी अधिक पुरावे सामायिक करण्याची योजना आखली आहे, ज्याद्वारे जम्मू-काश्मीरमध्ये कार्यरत असलेल्या दहशतवाद्यांना निधी पुरवला जात असल्याचा आरोप आहे.
 - अंमलबजावणी संचालनालय आणि राष्ट्रीय तपास एजन्सी अशा अनेक प्रकरणांची चौकशी करित आहेत.
- पाकिस्तानची स्थिती:
 - एफएटीएफच्या "ग्रे लिस्ट" मध्ये कायम असलेल्या पाकिस्तानलायापूर्वी जून २०२० पर्यंत ची मुदत देण्यात आली होती जेणेकरून दहशतवादी निधी नेटवर्क आणि मनी लाँडरिंग सिंडिकेटविरुद्ध २७ सूत्री कृती योजनेचे पालन केले जाईल किंवा "ब्लॅक लिस्टिंग"चा सामना करावा लागेल.
 - तथापि, कोव्हिड-१९ साथीच्या रोगामुळे ही मुदत ऑक्टोबर २०२० पर्यंत हलविण्यात आली आहे.

the_thinking_treet3

THRIVING FOR SUSTAINABLE FUTURE